

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Α/ΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΔΕ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Ταχ. Δ/ση: Καραϊσκάκη και Β. Λάσκου 35
Τ.Κ. – Πόλη: 192 00 Ελευσίνα
Ηλεκτρ. Δ/ση: grss@dide-dytik.att.sch.gr
Πληροφορίες: Τσεσμελή Αρετή – Ζώτος Απόστολος
Τηλέφωνο: 210-5561072
Τηλεομοιότυπο: 210-5561072, 210-5561355

Βαθμός Ασφαλείας:

Να διατηρηθεί μέχρι:

Ελευσίνα: 27/11/2009

Αρ.Πρωτ. Βαθμός Προτερ.
760 ΕΞ ΕΠΕΙΓΟΝ

ΠΡΟΣ: Διεύθυνση Συμβουλευτικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων (ΣΕΠΕΔ)

ΚΟΙΝ: 1. Γενική Δ/ση Σπουδών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης
2. Περιφερειακή Δ/ση Α/θμιας & Β/θμιας Εκπ/σης Αττικής
3. Διεύθυνση Β/θμιας Εκπ/σης Δυτικής Αττικής

ΘΕΜΑ: Σχεδιασμός και Υλοποίηση Προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων»

Αναφορικά με την διευκρινιστική εγκύκλιο (8168/Γ7/09-07-2009/ΣΕΠΕΔ/ΥΠΕΠΘ), που εστάλη στις σχολικές μονάδες για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση Προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων («ΠΣΔ» για συντομία) σχολικού έτους 2009-2010, θα θέλαμε να επισημάνουμε-παρατηρήσουμε τα παρακάτω:

1. Οι σχολικές μονάδες άμεσα προϊσταμένη τους Αρχή έχουν τα Γραφεία ή και τις αντίστοιχες Δ/σεις Εκπαίδευσης. Κατά συνέπεια σ'αυτές απευθύνονται και **υποβάλλουν** τα έντυπα-αιτήσεις των προς έγκριση «ΠΣΔ» και όχι στα γραφεία «ΠΣΔ» της αντίστοιχης Δ/σης, που υποδεικνύει η εγκύκλιος. Εξ άλλου αυτό επιτάσσει και η **ΥΑ Γ2/4867/28-08-92/ΥΠΕΠΘ «Σχολικές Δραστηριότητες» (ΦΕΚ 629 τ. Β 23-10-1992)** («Νόμος Πλαίσιο Σχ.Δρ» για συντομία), η οποία **δεν έχει καταργηθεί ούτε τροποποιηθεί**, πλην των περιπτώσεων της προσθήκης «Αγωγή Σταδιοδρομίας» (ΥΑ Γ2/455/07-02-2000) και της διεύρυνσης της «Επιτροπής Έγκρισης Σχολικών Δραστηριοτήτων» (ΥΑ 107631/Γ7/02-10-2003/ΥΠΕΠΘ), και ένεκα αυτής εκδίδονται οι εκάστοτε διευκρινιστικές εγκύκλιοι. Σημειώνουμε ότι η πρώτη διευκρινιστική εγκύκλιος που εκδόθηκε μετά τη δημοσίευση του «Νόμου Πλαίσιο Σχ.Δρ» αυτήν ακριβώς

την νομότυπη διαδικασία υποβολής υπεδείκνυε (Γ2/5548/07-10-1992/ΥΠΕΠΘ).

2. Κατά πάγια τακτική στις συνεδριάσεις συλλογικών οργάνων διοίκησης (πχ Συλλόγου Διδασκόντων, ΠΥΣΔΕ κα) ή επιτροπών, **εισηγείται** ο Πρόεδρος ή μέλος που θα ορίσει αυτός. Κατά συνέπεια η υπόδειξη που αναφέρεται στην εγκύκλιο περί **εισήγησης των Υπευθύνων**, υποβιβάζει-υποβαθμίζει το ρόλο των υπολοίπων μελών της Επιτροπής γνωμοδότησης «ΠΣΔ».
3. Οι Υπεύθυνοι σχολικών δραστηριοτήτων των Δ/σεων Εκπαίδευσης σε αντίθεση με τους Δ/ντές σχολικών μονάδων δεν προΐστανται αυτοτελών οργανικών μονάδων. Ως εκ τούτου δεν έχουν το δικαίωμα του «ελέγχουν», ούτε ο «έλεγχος» άλλωστε, περιλαμβάνεται στα καθήκοντά τους, όπως αυτά ορίζονται στις ΥΑ Γ2/8976/29-11-95/ΥΠΕΠΘ και 60991/Γ7/19-06-2006/ΥΠΕΠΘ. Κατά συνέπεια η υπόδειξη της εγκυκλίου: «Οι Υπεύθυνοι των σχολικών δραστηριοτήτων της τοπικής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης και ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας ελέγχουν την υλοποίηση του εγκεκριμένου από την Επιτροπή σχολικών δραστηριοτήτων προγράμματος» προτρέπει τους Υπευθύνους «ΠΣΔ» σε υπέρβαση αρμοδιοτήτων-καθηκόντων.
4. Ο «Νόμος Πλαίσιο Σχ.Δρ» επιτάσσει και η εγκύκλιος το επισημαίνει, ότι κατά την υποβολή των «ΠΣΔ» πρέπει να αναγράφονται τόσο η ημέρα και η ώρα πραγματοποίησης της συνάντησης της παιδαγωγικής ομάδας, όσο και τα ονοματεπώνυμα των συμμετεχόντων μαθητών. Στα έντυπα όμως υποβολής των «ΠΣΔ» (Παραρτήματα), που καλούνται να συμπληρώσουν οι σχολικές μονάδες, δεν υπάρχουν αντίστοιχες θέσεις για την αναγραφή αυτών των στοιχείων. Κατά συνέπεια δημιουργούνται συγχύσεις, για την αποφυγή των οποίων και εκδίδονται οι εκάστοτε διευκρινιστικές εγκύκλιοι.

5. Ο «Νόμος Πλαίσιο Σχ.Δρ» επιτάσσει **υποχρέωση**: «Κατά τη λήξη των μαθημάτων θα πραγματοποιείται πολιτιστικό διήμερο (διήμερο σχολικών δραστηριοτήτων), κατά το οποίο θα παρουσιάζεται η όλη εργασία που συντελέσθηκε κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους». Αντίθετα η εγκύκλιος υποδεικνύει δυνητική υποχρέωση: «Στο τέλος της σχολικής χρονιάς για όλες τις δραστηριότητες μπορεί να διατεθεί ένα διήμερο προκειμένου να γίνει παρουσίαση των προγραμμάτων». Κατά συνέπεια η εγκύκλιος έρχεται σε ουσιαστική αντίθεση με το «Νόμο Πλαίσιο Σχ.Δρ» τον οποίον και μνημονεύει.

Τέλος προς την κατεύθυνση της επίτευξης της εκπαιδευτικών σκοπών-στόχων των «ΠΣΔ», με ότι θετικό συνεπάγεται αυτό για τους μαθητές, ένεκα των οποίων και θεσμοθετήθηκαν, προτείνουμε, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων-καθηκόντων μας, να περιληφθούν σε συμπληρωματική εγκύκλιο ή σε αντίστοιχη του επομένου σχολικού έτους, τα παρακάτω:

1. Επισήμανση της **υποχρέωσης** παρουσίας των «ΠΣΔ» στο τέλος του διδακτικού έτους όπως ο «Νόμος Πλαίσιο Σχ.Δρ» επιτάσσει, πέραν των άλλων μορφών παρουσίας που μπορεί να επιλέξει η σχολική μονάδα. Η **υποχρεωτική** παρουσίαση μπορεί να αποτελέσει και ένα από τα κριτήρια που θα λάβει υπόψη της η Επιτροπή αναφορικά με την υλοποίηση ή όχι του «ΠΣΔ» και άρα πιθανής χρηματοδότησής του.
2. Επισήμανση τόσο του ελάχιστου αριθμού των μαθητών που απαιτείται για την πραγματοποίηση αποτελεσματικού «ΠΣΔ», όσο και του μέγιστου αριθμού «ΠΣΔ» (λόγω των απαιτήσεων των «ΠΣΔ» σε χρόνο και δημιουργική συμμετοχή), που μπορεί να συμμετάσχει ένας μαθητής, (15 και 2 αντίστοιχα), όπως επισημαίνονται και στις εγκυκλίους Γ2/6799/08-09-1995/ΥΠΕΠΘ, Γ2/4915/16-09-1996/ΥΠΕΠΘ, 106137/Γ7/30-09-2003/ΥΠΕΠΘ
3. Η δυνητική υποχρέωση των σχολικών μονάδων που πραγματοποίησαν «ΠΣΔ», της παροχής στους μαθητές που πήραν μέρος σ' αυτά, έντυπης βεβαίωσης συμμετοχής, να τους τιμούν με ονομαστική αναφορά και

συγχαρητήρια κατά την εκδήλωση παρουσίασης των «ΠΣΔ» στο τέλος του σχολικού έτους ενώπιον όλης της μαθητικής κοινότητας, όπως υποδεικνύεται και στην εγκύκλιο Γ2/6799/08-09-1995/ΥΠΕΠΘ.

4. Η επισήμανση, ότι η συμμετοχή ενός εκπαιδευτικού και σε 2ο «ΠΣΔ» μπορεί να γίνει μόνο όταν ο εκπαιδευτικός είναι αποδεδειγμένα έμπειρος (εφαρμογή προηγούμενων «ΠΣΔ», συμμετοχή σε επιμορφωτικά σεμινάρια) και με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής γνωμοδότησης «ΠΣΔ» της αντίστοιχης Δ/σης Εκπ/σης, όπως επισημαίνεται και στις εγκυκλίους Γ2/4915/16-09-1996/ΥΠΕΠΘ , Γ2/5317/09-10-2001/ΥΠΕΠΘ
5. Η **υποχρέωση**, όπως απορρέει από τό «Νόμο Πλαίσιο Σχ.Δρ», τήρησης ημερολογίου της παιδαγωγικής ομάδας, στο οποίο καταγράφονται οι ημέρες και ώρες συγκεντρώσεων ή επισκέψεων, ο τόπος, το είδος της δραστηριότητας, οι παρουσίες των μελών κα. (κατ' αναλογία με το βιβλίο διδασκόμενης ύλης). Το ημερολόγιο θα βρίσκεται στη διάθεση του Δ/ντή και του Συλλόγου Διδασκόντων της σχολικής μονάδας. Ο Δ/ντής ενημερώνεται και για την υπερωριακή απασχόληση των εκπαιδευτικών. Αντίγραφο του ημερολογίου υποβάλλεται ανά τρίμηνο στον Προϊστάμενο Γραφείου ή Δ/ντή Δ/σης και κοινοποιείται στην Επιτροπή γνωμοδότησης «ΠΣΔ» όπως επισημαίνουν και οι εγκύκλιοι Γ2/6799/08-09-1995/ΥΠΕΠΘ, Γ2/4915/16-09-1996/ΥΠΕΠΘ. Το ημερολόγιο λαμβάνεται υπόψη από την Επιτροπή ως ένα από τα κριτήρια υλοποίησης ή όχι του «ΠΣΔ», και άρα πιθανής χρηματοδότησής του.
6. Ενιαίο έντυπο συμπλήρωσης για όλα τα «ΠΣΔ», στο οποίο να αναγράφονται όλες οι απαραίτητες πληροφορίες, οι οποίες θα βοηθούν την Επιτροπή να διαμορφώνει τεκμηριωμένη άποψη για την τελική γνωμοδότησή της.

7. Η υπόδειξη ή και οριοθέτηση μέγιστου αριθμού «ΠΣΔ» που μπορεί να πραγματοποιήσει μία σχολική μονάδα, ανάλογα του αριθμού των φοιτώντων μαθητών ή του αριθμού των τμημάτων γενικής παιδείας.
8. Η προτροπή για αποφυγή ανάληψης πραγματοποίησης «ΠΣΔ» από εκπαιδευτικούς, οι οποίοι λόγω θέσης (πχ Δ/ντές, Υποδ/ντές, Υπεύθυνοι Σχολικών Εργαστηρίων κα.) αλλά και ιδιότητας (πχ. μητέρες με τέκνα μέχρι 2 ετών, μέλη ΔΣ ΕΛΜΕ κα), έχουν θεσμικά κατοχυρωμένο μειωμένο διδακτικό ωράριο διδασκαλίας λόγω των αυξημένων καθηκόντων τους ή προς διευκόλυνσή τους.
9. Η επισήμανση, ότι η ανάληψη πραγματοποίησης «ΠΣΔ», είναι προαιρετική και κατά κύριο λόγο υπόθεση εθελοντικής και δημιουργικής συμμετοχής εκπαιδευτικών και μαθητών και λιγότερο κινήτρων, όπως εμφανίζεται και στο πνεύμα του «Νόμου Πλαίσιο Σχ.Δρ».
10. Η επισήμανση, ότι πριν την ανάληψη πραγματοποίησης «ΠΣΔ», από εκπαιδευτικούς, προέχει η κάλυψη του **υποχρεωτικού ωραρίου** τους με διδακτικό έργο, όπως ο Ν 1566/85 επιτάσσει.
11. Η δυνητική υποχρέωση της σύνδεσης της θεματολογίας των «ΠΣΔ» με την αντίστοιχη του Διαθεματικού Ενιαίου Πλαισίου Προγράμματος Σπουδών (ΔΕΠΠΣ) όπως οι ΥΑ 21072^α/Γ2/28-02/2003/ΥΠΕΠΘ (ΦΕΚ 303), ΥΑ 21072^β/Γ2/28-02/2003/ΥΠΕΠΘ (ΦΕΚ 304) προβλέπουν.
12. Η υπόδειξη, ότι αντίγραφο των προς έγκριση «ΠΣΔ» κοινοποιείται και στον αντίστοιχο Σχολικό Σύμβουλο Παιδαγωγικής Ευθύνης της σχολικής μονάδας κατ' αναλογία με ότι ακολουθείται και στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση (Γ1/473/29-03-1996/ΥΠΕΠΘ)
13. Η επισήμανση, ότι το συνολικό ποσό της χρηματοδότησης θα κατανέμεται ποσοστιαία (%) στις 4 κατηγορίες σχολικών δραστηριοτήτων, ανάλογα με τον αριθμό των **υλοποιηθέντων** προγραμμάτων της κάθε κατηγορίας.

Ευελπιστώντας ότι οι παραπάνω επισημάνσεις – προτάσεις μας θα τύχουν αναλόγου προβληματισμού και πιθανής υιοθέτησης είμαστε στη διάθεσή σας για συνεργασία και παροχή περαιτέρω διευκρινήσεων.

Δρ Παναγιώτης Σαραντόπουλος
Σχολικός Σύμβουλος ΠΕ 04